

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КОСМЕТОЛОГІЇ І АРОМОЛОГІЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ КОСМЕТОЛОГІВ І АРОМОЛОГІВ»
КОМПАНІЯ «ГРІН ФАРМ КОСМЕТИК»**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД В РІШЕННІ ЕСТЕТИЧНИХ ПРОБЛЕМ В ПРАКТИЦІ КОСМЕТОЛОГА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХАРКІВ
2019**

Редакційна колегія:

проф. Котвіцька А.А., проф. Загайко А.В., проф. Башура О.Г.,
проф. Тихонов О.І., проф. Шпичак О.С., ст. викл. Кран О.С.

М 58 Міждисциплінарний підхід в рішенні естетичних проблем в практиці косметолога : збірник наукових праць, випуск 3. – Х.: Вид-во НФаУ, 2019. – 196 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарний підхід в рішенні естетичних проблем в практиці косметолога» (13 березня 2019 р.).

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти розробки, виробництва, контролю якості, стандартизації та реалізації лікувально-профілактичних та косметичних засобів на сучасному етапі.

Для широкого кола магістрантів, аспірантів, докторантів, співробітників фармацевтичних та біотехнологічних підприємств, фармацевтичних фірм, викладачів вищих навчальних закладів.

*Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір,
точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних,
власних імен та інших відомостей.
Матеріали подаються мовою оригіналу.*

УДК 582.824:547.979.7:54.06

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ
СПОЛУК *HYPERICUM HIRSUTUM* L. В МЕДИЦИНІ
ТА КОСМЕТОЛОГІЇ**

Гапоненко В.П., Мала О.С., Левашова О.Л.

**Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна,
Національний медичний університет, м. Харків, Україна**

Вступ. Сучасні виробники лікарських та парфумерно-косметичних засобів приділяють велику увагу розробці препаратів, до складу яких входять біологічно активні речовини рослинного походження. Джерелом таких сполук можна назвати і представників родини *Hypericaceae* Juss., які широко застосовуються в народній та науковій медицині багатьох країн світу [2]. Одним з активних компонентів є звіробійна олія, яка використовується народною медициною зовнішньо в дерматології, стоматології, гінекології як протипухлинний засіб, відома також протизапальна, бактерицидна та антидепресантна дія сухого екстракту звіробою [1, 2].

Нашу увагу привернули літературні дані щодо вмісту гіперіцинів у деяких видах роду звіробій. Гіперіцини є червоними пігментами звіробою і представляють собою конденсовані похідні антрахінону. Відомо, що данні похідні у своєму складі мають хромофорну групу атомів, за рахунок чого можуть широко використовуватися в якості фотосенсибілізаторів при лікуванні онкологічних захворювань [3].

Гіперіцин та псевдогіперіцин локалізуються у залозках квіток, листків, стебел рослини, але деякі автори повідомляють про їх присутність і у клітинному соку. Кількісний вміст гіперіцинів у різних видах звіробою складає від 0,03 до 0,34% , що робить його потенціальним джерелом для виділення даних сполук, тому дослідження трави *Hypericum hirsutum* L. щодо вмісту гіперіцинів ми вважаємо актуальним [3].

Мета дослідження. Вивчення гіперіцинів у траві *Hypericum hirsutum* L. та можливість створення на їх підставі нових лікарських та парфумерно-косметичних засобів.

Методи дослідження. Об'єктами наших досліджень була надземна частина звіробою жорстковолосого, зібраного на території Харківської області.

Повітряно-суху сировину екстрагували водно-спиртовими сумішами різної концентрації. Отримані розчини упарювали до водного залишку, у якості екстрагентів використовували хлороформ, етилацетат, н-бутанол. Якісне визначення гіперіцинів у етилацетатній фракції (червоній смолі) здійснювали методом ТШХ за наявності яскраво-червоної флуоресценції і відповідного показника *R_f*, кількісне – методом ВЕРХ [3, 4].

Основні результати. В результаті проведених досліджень етилацетатної фракції виявлено не менше 11 сполук, 2 з яких були віднесені до похідних антрахінону (гіперіцин, псевдогіперіцин), 3 – до агліконів флавоноїдів та їх глікозидів (кверцетин, кверцитрин, гіперозид). Кількісний вміст гіперіцину складав 0,18%.

Як показали попередні фармакологічні дослідження, червона смола має репаративну, протизапальну дію, а також фотосенсибілізуючий ефект.

Висновок. Зазначені результати дозволять створити лікарські препарати та косметичні засоби на основі біологічно активних речовин червоної смоли, до складу якої входять похідні антрахінону – гіперіцин та псевдогіперіцин для лікування ран, запальних захворювань шкіри, а також вітіліго з метою усунення депігментованих плям на шкірі, використовувати у медицині для виробництва мазей, свічок, а в косметології – лікувально-профілактичних кремів, фарбувальних шампунів, тощо.

Список літератури

1. Айзенман, В.Е., Антимикробные препараты из зверобоя / Н. А. Дербенцева–К : Наукова думка, 1976. – 176 с.
2. Маковецька, О.Ю. Порівняльне дослідження спектра антидепресантної активності сухого екстракту трави звіробою / Л. О. Громов, В. Я. Пішель // Клінічна фармація. – 2001. – Т. 5. – № 1. – С. 73-77.
3. Стасевич, О. В. Экстракционное выделение гиперіцинов из некоторых сортов травы зверобоя продырявленного / Н. А. Коваленко, Г. Н. Супиченко // Химия, технология органических веществ и біотехнологія. – Труды БГТУ. – 2012. – № 4. – С. 180-183.
4. Semelcerovic, A. Comparison of methods for the exhaustive extraction of hypericins, flavonoids, and hyperforin from *Hypericum perforatum L.* / A. Semelcerovic, M. Spiteller, S. Zuehlke // J. Agric. Food Chem. – 2006. – Vol. 54. – P. 2750–2753.

ДО ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ АНАЛІТИЧНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ СУХОГО ЕКСТРАКТУ ТРАВИ МЕЛІСИ ЛІКАРСЬКОЇ.....	47
Вронська Л.В., Демид А.Є.	
МОЖЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ГІНОЇДНОЇ ЛПОДИСТРОФІЇ.....	49
Гаврилюк О.А., Курбель А.О., Пруденко М.Ю.	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ СПОЛУК <i>HYPERICUM HIRSUTUM</i> L. В МЕДИЦИНІ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ.....	51
Гапоненко В.П., Мала О.С., Левашова О.Л.	
АНАЛІЗ РИНКУ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ БАКТЕРІАЛЬНОГО ВАГІНОЗУ.....	53
Говорова О.В., Криклива І.О.	
ТЕНДЕНЦІЇ ВИКЛАДАННЯ «ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ» ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ТЕХНОЛОГІЇ ПАРФУМЕРНО-КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ»	55
Гонтова Т.М., Руденко В.П., Філатова О.В., Проскуріна К.І.	
ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА АКНЕ СЕРЕДНЬОГО СТУПЕНЯ ВАЖКОСТІ.....	58
Горошко О.М., Захарчук О.І., Матущак М.Р.	
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН У КОСМЕТОЛОГІЇ.....	65
Горошко О.М., Матущак М.Р., Ежнед М.А., Захарчук О.І.	
АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ І КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ПОРОШКУ КІСТОЧОК ВІНОГРАДУ ЗІ ШРОТОМ.....	70
Гуртовський А.С., Шпичак О.С.	
АНАЛІЗ РИНКУ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КЛІМАКТЕРИЧНИХ РОЗЛАДІВ У ЖІНОК.....	73
Дем'яненко О.С., Криклива І.О.	
РАЗРАБОТКА СОСТАВОВ НЕКОТОРЫХ ПАРФЮМЕРНО-КОСМЕТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ	75
Джавахия М.Ш.	
РОЗРОБКА СКЛАДУ ГЕЛЮ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПРОЯВІВ ІНСЕКТНОЇ АЛЕРГІЇ.....	79
Доляновська А. О., Хохленкова Н. В.	